

مدیریت کتابخانه های دانشگاهی

جواد یغمایی، علیرضا اسفندیاری مقدم، ناصر آصفی یزدی

یغمایی، جواد، ۱۳۲۸

مدیریت کتابخانه های دانشگاهی / مؤلفین جواد یغمایی، علیرضا اسفندیاری مقدم، ناصر آصفی یزدی مشهد.

انتشارات ۵۹ (پنجاه و نه) ۱۳۸۴.

I SBN:964-94505-6-4

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص. ۱۵۵.

۱- کتابخانه های دانشگاهی -- مدیریت، الف، اسفندیاری مقدم، علیرضا، ۱۳۵۸ -

ب، آصفی یزدی، ناصر، ۱۳۴۰ - ج، عنوان.

۷۷ ی/د۲/۶۷۵/۷۷. کتابخانه ملی ایران ۲۸۳۵ - ۸۴ م

نام کتاب : مدیریت کتابخانه های دانشگاهی

مؤلفین : جواد یغمایی، علیرضا اسفندیاری مقدم، ناصر آصفی یزدی

ناشر : انتشارات ۵۹

تیراژ : ۳۰۰۰ جلد

نوبت چاپ : اول / بهار ۱۳۸۴

لیتوگرافی : شایان

شابک : ۹۶۴-۹۴۵۰۵-۶-۴

آدرس : مشهد - پنجره سناباد - خیابان علوی - پلاک ۸

تلفن : ۸۴۵۵۳۳۰-۸۴۲۶۰۹۵

((فهرست مندرجات))

مقدمه

فصل اول : اصول کلی مدیریت کتابخانه

۴	روش مدیریت
۶	برنامه ریزی
۱۰	سازماندهی
۱۳	هدایت
۱۵	کنترل
۱۶	هماهنگی

فصل دوم : گریزی بر کتابخانه های دانشگاهی

۱۹	تاریخچه کتابخانه های دانشگاهی
۱۹	مباحث جاری در کتابخانه های دانشگاهی
۲۲	کارکردها و اهداف کتابخانه های دانشگاهی

فصل سوم : نیروی انسانی کتابخانه

۲۷	رئیس کتابخانه
۲۹	کارمندان حرفه ای و نیمه حرفه ای
۳۳	انتخاب و استخدام کارمندان
۳۶	شرایط کار
۳۹	کتابداران
۴۱	پیشرفت حرفه ای کتابداران در حین خدمت (کارآموزی - بازآموزی - آموزش مستمر)

فصل چهارم : مدیریت مخزن

اهداف مدیریت مخزن	۴۶
مباحث خط مشی مدیریت مخزن	۴۹

فصل پنجم : فراهم آوری

خط مشی فراهم آوری	۵۴
انتخاب کتاب	۵۴
مدیریت نظام های فراهم آوری	۵۶
فراهم آوری نشریات	۶۱
فراهم آوری متون خاکستری	۶۳

فصل ششم : حفاظت و نگهداری

خطرات محیطی	۶۶
آسیب فیزیکی	۶۷
خطرات شیمیایی	۶۸
حوادث و سوانح	۶۸

فصل هفتم : فهرست نویسی و دسترسی موضوعی

اهداف (کنترل - بهره برداری از موجودی - مقرون به صرفه بودن	۷۱
محتوا	۷۲
سنجش عملکرد و کنترل کیفی	۷۵
دسترسی	۷۶
نمایش	۷۷
شکل فیزیکی	۷۷
نمایش ظاهری	۷۸

فصل هشتم : خدمات مرجع و اطلاع رسانی

خوانندگان	۸۰
-----------------	----

۸۲	 منابع
۸۲	 کارکنان

فصل نهم : امانت

۸۷	 خط مشی امانت
۸۸	 سطح تقاضا
۸۸	 زمان نگهداری (مدت امانت)
۸۹	 محدودیت های امانت
۸۹	 پایاندها
۸۹	 الگوهای آموزشی
۹۰	 گروههای امانت گیران
۹۰	 رویه های امانت
۹۴	 سنجش عملکرد

فصل دهم : مفهوم خوبی کتابخانه : استنباط کتابخانه و کاربر از کیفیت و ارزش

۱۰۰	 مقدمه
۱۰۱	 استنباط کتابداران از خوبی
۱۰۳	 استنباط کاربران از خوبی
۱۰۵	 خوبی ، کیفیت و ارزش
۱۰۷	 اندازه گیری ارزش
۱۱۰	 تنش هایی در مفهوم خوبی
۱۱۲	 خوبی هسته ؟
۱۱۳	 نتیجه گیری

فصل یازدهم : بازاریابی

۱۱۴	 مقدمه
۱۱۶	 طرح بازاریابی
۱۱۶	 تعریف خدمات یا منابع
۱۱۷	 مطالعه نیازها و تقاضاهای کاربران

۱۱۸	تحلیل وضعیت فعلی
۱۱۸	تعیین اهداف تفصیلی
۱۱۸	ایجاد طرح بازاریابی
۱۱۸	تخصیص منابع
۱۱۹	بررسی و ارزیابی
۱۱۹	بازاریابی برای دورن دانشگاه
۱۲۰	بازاریابی برای کاربران خارجی (بیرون دانشگاه)
۱۲۱	خدمات بازرگانی کتابخانه

فصل دوازدهم : کتابخانه های دانشگاهی : نسل جدید؟

۱۲۳	اهداف
۱۲۴	اعضاء
۱۲۸	کارآمدی
۱۲۹	استفاده از تکنولوژی جدید
۱۲۹	الف) پیدایش و رشد تکنولوژی اطلاعات
۱۳۸	ب) نشر الکترونیک و آینده
۱۴۲	ج) لزوم آموزش در استفاده از تکنولوژیهای جدید
۱۴۵	جنبه عمومی
۱۴۶	ایجاد تغییر
۱۴۹	کلام آخر
۱۵۳	کتابنامه

مقدمه :

دانشگاهها همواره یکی از نمادهای فرهنگی و زیر ساخت های توسعه هر کشوری بوده اند پویایی دانشگاه به عوامل متعددی بسته است . یکی از مهمترین عوامل کتابخانه های دانشگاهی می باشد . بدین معنا که هر قدر ، کتابخانه های دانشگاهی در عملکرد و تحقق اهدافشان از جمله تحریک پژوهش ، پربارتر و روز آمدتر و در یک کلام ، اثر بخش تر باشند ، دانشگاه ها نیز موفق تر خواهند بود . بنابراین مدیریت کتابخانه های دانشگاهی که عنوان کتاب حاضر می باشد از اهمیت ویژه ای برخوردار است . با این امید که کتاب حاضر بتواند خلأ منابع کافی درس اداره کتابخانه را پر نماید ، منبعی مناسب برای استادان ، دانشجویان و کتابداران علاقمند باشد .

در تدوین این اثر سعی شده است که با ارائه مباحث داغ حرفه کتابداری همچون خدمات برون دانشگاهی ، سواد اطلاعاتی ، تحولات فناورانه ، بازاریابی و نیز ، برخی از مباحث بنیانی مدیریت مانند سازماندهی ، کنترل ، هماهنگی و نظایر آنها ، دانشجویان را از روندهای مدیریتی کتابخانه دانشگاهی آگاه سازیم و روزه های پژوهشی به روی آنها بگشاییم . از جمله منابع اصلی بکار رفته در تألیف کتاب حاضر به شرح زیر است :

1- Academic Library Management. edited by Maurice B.Line.London:Britania Library Association 1991

2-Edward Evans et al.Management basics for Information ProfessionalsNewyork:Neal-Schuman 2000.

۳ - علمی ، طاهره . اداره کتابخانه . - تهران : سمت ، ۱۳۷۷

۴ - گالاچر ، کاترین . مدیریت تغییر در کتابخانه ها و خدمات اطلاع رسانی . ترجمه لیلا مرتضایی .

تهران : مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران ، ۱۳۸۲

۵ - مزینانی ، علی . کتابخانه و کتابداری . - تهران : سمت ، ۱۳۷۹

۶ - شرکت همگامان خراسان

در اینجا ، بر خود لازم می دانیم که از همکاری جناب آقای ناصر آصفی یزدی که بویژه از همفکری ایشان در نشر مباحث مرتبط با ساختمان و تجهیزات کتابخانه بهره برده ایم ، تشکر کنیم . همچنین ، از زحمات سرکار خانم بهشتی (اسفندیاری مقدم) که در مراحل فیش برداری و تدوین این اثر ما را تنها نگذاشتند ، قدردانی می شود %

آرزومند آرزوهای شما

جواد یغمایی ، عضو هیأت علمی گروه کتابداری دانشگاه فردوسی مشهد

علیرضا اسفندیاری مقدم ، کارشناس ارشد کتابداری